

חיי זוגיות לאור המקורות היהודים

"עזר כנגדו" - זכה - עזר. לא זכה - כנגדו

מתי מוזכרת בפעם הראשונה יצירתה של האישה? ומה המשמעות לכך?

ספר ישראל קדושים אות ז' ד"ה ופעם

"...וקיבלתי שבכל דבר וענין במקום שמלה זו נזכר פעם ראשונה בתורה שם הוא שורש הענין"

מה מסמל ה"טוב" שבכל פרשת הבריאה ומדוע דווקא ביצירת האישה מוזכר המונח "לא טוב"?

ספר בראשית פרק ב' פסוק יח'

"וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא טוֹב הָיִית הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ"

מדרש בראשית רבה פרשה יז'

"לא טוב" - תני רבי יעקב: כל שאין לו אשה שרוי... רבי חייא בר גמדיא אמר: אף אינו אדם שלם, שנאמר: ויברך אותם ויקרא את שמם אדם, שניהם כאחד קרויים אדם.

מדוע נישואי האדם לבת זוגתו הופכים אותו ל"אדם שלם"?

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף סב/ב

א"ר חנילאי כל אדם שאין לו אשה שרוי... רבא בר עולא אמר בלא שלום דכתיב "וַיִּדְעַתְּ כִּי שָׁלוֹם אֶהְיֶה וְקִסְדָּתְךָ נִדָּה וְלֹא תִחַטָּא" (איוב ה', כד')

רש"י -

וידעת כי שלום אהלך - בזמן שיש לך אהל, ואין אוהלו אלא אשתו שנאמר "שובו לכם לאהליכם":

מהו ה"זָכָה" שבגינו, אשתו של האדם הופכת להיות לעזר?

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף סג' עמוד א'

א"ר אלעזר כל אדם שאין לו אשה אינו אדם שנאמר:

"זָכָר וְקָבָה בָּרָאָם וַיִּבְרָךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם" (בראשית ה' ב')

ואמר רבי אלעזר מאי דכתיב: "אעשה לו עזר כנגדו" זכה - עוזרתו לא זכה - כנגדו

ואיכא דאמרי ר' אלעזר רמי כתיב: "כְּנָגְדּוֹ" וקרין כְּנָגְדּוֹ ; זָכָה - כנגדו [=במקביל ובהתאם לו], לא זָכָה - מנגדתו [=הרי היא מלקה אותו]...

רש"י -

ד"ה כנגדו - חלוקה עליו וסותרת דבריו:

ד"ה מנגדתו - מדלא כתיב יו"ד. לשון נגדא דמלקות:

כיצד הסתירה וההתנגדות הם הם העזר?

ספר "פרדס יוסף" (ר' יוסף פצנובסקי)

ובכתבי אגדה שלי כתבתי דהפשוט פשוט, דכל דבר צריך התנגדות כמו שרואים העולם החירות עושה מסחר, ומלאכים שאין להם יצר הרע לא נברא העולם בשבילם רק בשביל ישראל, וזהו הפירוש "אעשה לו עזר כנגדו" - ע"י הכנגדו יהיה עזר אם יזכה לנצח הכנגדו.

חידושי הגר"א על מסכת ברכות דף לג' עמוד ב' ד"ה וחד אמר

שאינן השלימות [בעבודת ה'] ניכרת באדם אלא כשיש לו שתי מידות הפוכות [והוא עובד את ה' בשתייהן]...לפי שכשהאדם נוהג במידה אחת, אינו מוכרח לומר שהוא צדיק, אלא יש לומר שכך הוא טבעו, אבל כשיש לו שתי מידות הפוכות, כגון: רחמניות ואכזריות, אז מוכח שהוא צדיק.

מדרש רבה בראשית פרשה נד' פסקה א'

"ברצות ה' דרכי איש גם אויביו יושלים אתו" - רבי יוחנן אמר זו אשתו שנאמר (מיכה ז) "אויבי איש אנשי ביתו"

מהי משמעות ה"נסירה" של גוף האישה מגוף האדם?

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף סא/א

...דאמר רבי ירמיה בן אלעזר: דו פרצופין ברא הקדוש ברוך הוא באדם הראשון שנאמר: "אחור וקדם צרתני".

רש"י -

ד"ה דו פרצופין - שני פרצופין בראו תחלה, אחד מלפניו ואחד מאחוריו, וצלחו לשנים ועשה מן האחד חוה:

ד"ה אחור וקדם צרתני - לשון צורה, דהיינו שני פרצופין:

בראשית פרק א' פסוק כז'

"וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצֶלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם"

רש"י -

ד"ה זכר ונקבה ברא אותם - ולהלן הוא אומר: "וַיִּשְׁחַח אֶת מִצְלַעְתִּיו" (בראשית ב', כא):

במדרש אגדה שנבראו שני פרצופים בריאה ראשונה ואח"כ חלקם. ופשוטו של מקרא כאן הודיע שנבראו שניהם בשיש ולא פירש לך כיצד ברייתן ופירש לך במקום אחר (בראשית רבה ח', א').

"בלעדייך - אני חצי בן אדם" - מה המקור? מה משמעותו?

ספר בראשית פרק ב' פסוק כד'

"עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד"

זוהר חלק ג' דף ז/ב

דאמר רבי שמעון, זווגא דדכר ונוקבא אקרי אחד, באתר דנוקבא שריא, אחד אקרי, מאי טעמא? בגין דדכר בלא נוקבא פלג גופא אקרי, ופלג לאו הוא חד, וכד מתחברין כחדא תרי פלגי, אתעבידו חד גופא, וכדין אקרי אחד:

תרגום -

שאמר ר' שמעון, זיווג הזכר והנקיבה נקרא 'אחד', במקום הנקיבה הוא שרוי. מה הטעם? בגלל שהזכר בלא הנקיבה - חצי גוף הוא נקרא, וחצי, הוא לא אחד, ורק כאשר הם (הזכר והנקיבה) מתחברים כאחד שני הגופים, נעשים הם כגוף אחד, וכזה נקרא הוא 'אחד'.

לא טוב שתהיה אהבה
גדולה מהחיים
עדיפה אהבה בגדל החיים
שכשיתנשקו האהבה והחיים
אף אחד מהם לא יצטרך להתכופף מאד,
עדיפה אהבה גמישה,
שמתנשמת, מתרחבת, מתפוצצת
עם החיים,
אהבה שיודעת להכניס דרך סדק
כשהדלת סגורה, או לרבע על המפתן בשקט
בידיעה שהדלת אכן תפתח.
אהבה שמים רבים לא יכבו
כי היא עצמה מים
מים חיים.

קחו 7 דקות להסתכל אחד לשני בעיניים, להשאיר את
היום והדאגות בצד – ולדבר ביניכם:

1. איך עבר עלייך היום? שכל אחד יספר על היום שלו
2. למה באתם לפה? שכל אחד ישתף את הסיבה שלו
3. מה אתם אוהבים בזוגיות שלכם? ומה אתם רוצים לחזק?